

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare

Ministerul Sănătății al
Republicii Moldova

SĂNĂTATE PENTRU TINERI

Comunicat de presă

Decidenții de la Călărași răspund provocărilor de sănătate ale adolescenților

Persoanele cu putere de decizie din Călărași s-au întrunit marți, 6 martie 2012, pentru a discuta provocările de sănătate cu care se confruntă adolescenții din raion, nevoia de servicii de sănătate prietenoase tinerilor și ce se poate face pentru a răspunde la acestea.

Evenimentul de la Călărași a fost cea de-a patra ședință de orientare a decidenților privind serviciile de sănătate prietenoase tinerilor, după cele desfășurate la Cimișlia, Edineț și Soroca. Activitatea a fost organizată de către administrația publică locală, în parteneriat cu Ministerul Sănătății și Asociația „Sănătate pentru Tineri”, cu sprijinul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC).

Participanții la eveniment au ajuns la concluzia că provocările de sănătate ale adolescenților din raionul Călărași sunt cele legate de comportamentele riscante: debutul timpuriu al relațiilor sexuale, consumul de alcool, țigări și droguri, relațiile sexuale neprotejate, igiena precară și alimentația incorectă. Cauzele acestor comportamente riscante, au menționat participanții, sunt educația de sănătate insuficientă; comunicarea ineficientă cu părinții, profesorii și alți adulți; lipsa oportunităților de petrecere „sănătoasă” a timpul liber și accesul neîngrădit la substanțe psihoactive – alcool, tutun și droguri.

Galina CIOBANU, șefa Centrului de Sănătate prietenos Tinerilor „VITA-LONGA” din orașul Călărași a afirmat că sarcina nedorită este cea mai frecventă provocare prin care trec adolescenții din raion. În 2011, la maternitatea din Călărași au născut 33 de adolescente, dintre care 15 la sută au avut complicații în timpul sarcinii și la naștere. De fapt, 80-90 la sută din sarcinile nedorite la adolescente se încheie cu un avort sau o naștere cu abandonarea copilului. Anul trecut, în raion s-au înregistrat 5 cazuri de suicid și 10 de tentative de suicid ale unor tineri de 14-25 ani. Această situație caracterizează nu doar raionul Călărași, ci întreaga țară, și demonstrează că adolescenții din au nevoie de ajutor.

Pentru a remedia această stare de lucruri, participanții au decis să apropie serviciile de sănătate de adolescenți și tineri. Lucrând în ateliere, decidenții au creat **o listă cu toate serviciile de sănătate** pentru a o pune la dispoziția celor care comunică mai des cu tinerii. Această listă va ajuta profesioniștii (și alte persoane în care tinerii au încredere) să redirecționeze adolescenții la serviciile de sănătate specializate.

Participanții au creat, în premieră pentru raion, un **Plan de intervenție în domeniul sănătății tinerilor**. Acest plan are ca scop extinderea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor în tot raionul.

Vasile TIMOFTE, vicepreședintele pentru probleme sociale, a afirmat: „Educația tinerei generații este foarte importantă și trebuie să avem o conlucrare între toate instituțiile și serviciile, dacă vrem să avem adolescenți sănătoși. Cred, de asemenea, că organizarea timpului liber este foarte importantă în aceasta ordine de idei”.

Nicolai LUPU, directorul Centrului Medicilor de Familie, a precizat că nu doar medicii, „dar noi toți, întreaga societate, trebuie să informăm și să susținem adolescenții. Tinerii nu au cu cine să comunice, mai ales la vârsta de 15 ani, atunci când au cele mai multe întrebări și probleme”.

În cadrul discuției, părintele **Ioan CROITORU**, parohul bisericii *de la spitalul raional*, a abordat aspectul confidențialității: „Adolescentul se îndoiește de ceea ce spune medicul, profesorul sau părintele. Nu știe ce să facă și nu înțelege de ce este nevoie să meargă la medic. Adolescenților le este rușine, nu au încredere și deseori se simt trădați. E vorba de sănătate, trebuie să fie taină și confidențialitate”.

Discutând despre nevoile tinerilor și importanța educație de sănătate, **Irina STRATAN**, specialist principal în problemele tineretului, DRÎTS Călărași, a precizat: „Ar fi bine să includem acceptarea și să excludem din vocabular cuvântul „trebuie”. Pentru a învăța cum să-și păstreze sănătatea, tinerii au nevoie nu doar să citească broșuri. Este bine să implicăm tinerii în diferite activități”.

În acest context, **Eugenia MÎRZAC**, director adjunct pentru educație, a povestit despre experiența de organizare a cursurilor de educație sexuală pentru adolescenți la liceul din satul Pitușca. „Mai avem încă ceva de făcut: adunări și ateliere pentru părinți, la care ei să afle cum să-și ajute copiii să rămână sănătoși”, a spus directoarea adjunct de la Pitușca.

Activitatea a fost organizată în cadrul inițiativei moldo-elvețiene „Generație Sănătoasă”, prin care Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) susține eforturile Ministerului Sănătății în procesul de extindere a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor. **Dr. Galina LEȘCO**, coordonatoarea proiectului, a formulat una dintre concluziile reuniunii de la Călărași: „Doar un Centru de Sănătate Prietenos Tinerilor nu este de ajuns pentru toți adolescenții din raion. Este nevoie să instruiem cadrele medicale, profesorii și ale persoane potrivite pentru comunicarea cu adolescenții. Doar așa putem asigura accesibilitatea și durabilitatea serviciilor de sănătate pentru tineri la nivel local”.

###

Informație de context:

La finele anului 2011, Ministerul Sănătății a emis Ordinul nr. 956 din 13.12.2011 „Privind extinderea serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor (SSPT) la nivel național”, care prevede crearea Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor (SSPT) în toate raioanele Republicii Moldova. Astfel, Compania Națională de Asigurări în Medicină va finanța, începând cu 2012, serviciile respective nou-create în toate raionale țării. Eforturile Guvernului în cadrul acestui proces sunt susținute de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) prin intermediul proiectului „Generație Sănătoasă”.

La sfârșitul primei etape a proiectului (2011-2013) vor fi implementate principalele documente de reglementare, un sistem îmbunătățit de monitorizare și evaluare, mecanismele financiare relevante, curriculumul adaptat pentru Universitate și Colegiu, protocoalele și îndrumările de bază pentru asigurarea extinderii serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor și prestării durabile a acestor servicii. Până la sfârșitul primei faze, decidenții și specialiștii din toate raioanele țării vor fi angajați în procesul de

extindere SSPT, iar serviciile de sănătate prietenoase vor fi prestate la nivelul asistenței medicale primare în 16 raioane (45%) cu suportul proiectului.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, 70 la sută dintre decesele premature la adulți sunt în general cauzate de deprinderi inițiate în timpul adolescenței.

Contacte:

Asociația „Sănătate pentru Tineri”

str. Socoleni, 19,
MD 2020, or. Chișinău,
Republica Moldova,
tel.: (373.22) 40.66.34
fax: (373.22) 40.66.32
info@neovita.md
www.neovita.md